

Posudek vedoucího diplomové práce

Bc Lenka Navrátilová: Zavádění formativního hodnocení na 2. stupni základní školy v přírodovědných předmětech

Vedoucí práce: PhDr. Veronika Laufková, Ph.D.

Oponent práce: PhDr. Martin Chvál, Ph.D.

Studijní program: Učitelství pro střední školy

Studijní obor: Biologie

Termín SZZ: 4. 6. 2020

Diplomantka Lenka Navrátilová se ve své učitelské praxi věnuje otázkám zkvalitnění své výuky přírodovědných předmětů, i proto se rozhodla téma své diplomové práce zaměřit na formativní hodnocení, a to s využitím akčního výzkumu, který jí umožní sledovat a vyhodnotit výsledky své práce ve třídě.

Předností práce je již sama volba tématu, protože v českém prostředí se jedná o téma nepříliš intenzivně zkoumané, jak píše Straková a Slavík (2013, s. 280): „Vše nasvědčuje tomu, že čeští výzkumníci se málo zabývají studiem konkrétních podob hodnocení v konkrétních předmětech a nezaměřují se ani na sledování dopadů hodnocení na učební výsledky žáků“. Diplomantce Lence Navrátilové se podařilo v této práci nahlédnout na konkrétní podoby zavádění prvků formativního hodnocení do výuky na 2. stupni základní školy v přírodovědných předmětech včetně dopadů těchto snad na učení žáků.

V teoretické části autorka vymezila základní témata a okruhy vztažené nejen k problematice školního, a zejména formativního, hodnocení (těm je věnována jen kapitola 10, 11 a 12), ale rovněž k tématu přírodovědného vzdělávání a pojetí a stylu výuky v širších souvislostech, mnohdy ne příliš logicky členěné a s ne úplně jasnou vazbou k tématu práce. Ze zpracování teoretické části je však patrné, že autorka si je vědoma, v jakých kontextech se formativní hodnocení odehrává (konstruktivistické pojetí učení, úloha učitele), jak je podstatné pro kvalitní učení žáků třídní klima, vnitřní motivace a individualizace a diferenciací ve výuce, kooperativní učení. Je škoda, že autorka nedokázala teoretickou část systematictěji strukturovat s přímou, explicitní, vazbou na téma diplomové práce.

Teoretická a empirická část jsou proporce vyvážené.

Empirická část je pojednána již systematictěji. Vzhledem k cíli práce shledávám volbu akčního výzkumu za vhodnou. Popsání jednotlivých fází výzkumu dle Whiteheada (1993) považuji za funkční a promyšlené. Popis problému z praxe i návrh jeho řešení považuji za smysluplný. Volba jednotlivých postupů formativního hodnocení je zdařilá a autentické ukázky z práce žáků v přílohách je dobře ilustrují. Na některých místech však není zcela jasné, na jakých základech se dané konstatování o efektivnosti jednotlivých postupů formativního hodnocení odvíjí – zda na základě analýzy žákovských produktů, pozorování ve třídě či jen pocitu autorky.

Kvalitně zpracovaná je potom diskuzní kapitola a o schopnosti sebereflexe autorky svědčí podkapitola věnovaná limitům práce.

Práce splňuje veškeré formální požadavky, všechny odkazy a citace jsou řádně dokumentovány.

Autorce bych přála, aby měla možnost realizovat všechny své promyšlené návrhy, učení ve třídách jí činilo radost, a žáci se toho co nejvíce naučili.

Návrh otázek pro zodpovězení při obhajobě:

1) Pokuste se popsat, jakou vazbu mají jednotlivé kapitoly teoretické části diplomové práce k tématu formativního hodnocení. Co stálo za volbou těchto zpracovaných témat? Jak jinak byste mohla teoretickou část uspořádat, aby byla více funkční?

2) Pro implementaci formativního hodnocení se ukazuje důležitá podpora vedení školy a spolupráce mezi učiteli – jakým způsobem je formativní hodnocení podporováno na škole, kde působíte?

3) Pro přijetí formativního hodnocení je důležité také pochopení jeho specifik rodiči žáků (na to upozornujete i vy sama v závěru). Jaké jsou Vaše zkušenosti ohledně této spolupráce či informovanosti o učení žáků a formativním hodnocení ze strany rodičů žáků?

Předložená práce splňuje veškeré požadavky kladené na diplomové práce a nevykazuje žádnou shodu v systému Theses.cz ani Turnitin s jiným dokumentem.

Doporučuji k obhajobě:

ANO

NE

24. 5. 2020, Veronika Laufková